

Hodnocení oponenta bakalářské práce – teoretická část*

Jméno a příjmení studenta	Jitka Chocholatá		
Studijní program	Teorie a praxe audiovizuální tvorby		
Obor/ateliér	Střihová skladba		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2016/2017
Název práce	Katarze ve vybraných českých filmech z 21. století		
Oponent práce	BcA. Otakar Šenovský		

KRITÉRIA HODNOCENÍ	Nedostatečné	Dostatečné	Uspokojující	Dobré	Velmi dobré	Výborné	Nedokážu posoudit
Naplnění tématu a rozsah práce			X				
Nastavení cílů a metod práce				X			
Úroveň teoretické části práce		X					
Úroveň analyticko-výzkumné části práce			X				
Splnění cíle práce			X				
Struktura a logika textu			X				
Kvalita zdrojů a práce s nimi v textu				X			
Inovativnost, kreativita a využitelnost		X					
Jazyková a formální úroveň práce, přílohy			X				

Bakalářská práce Jitky Chocholaté má sice zajímavé téma, které je ovšem obtížně uchopitelné a nejsem si jistý její vypovídací hodnotou. Pokouším se proniknout do logiky jejího vymezení - tedy proč studentka zkoumá pojem katarze na vzorku tří českých filmů odehrávajících se během 2. světové války - a nemohu se zbavit pocitu určité náhodnosti a svévolnosti při této volbě. Jistě, od filmů z této války se dá očekávat velké emoční zaujetí a jsou zdánlivě vhodnými kandidáty na zkoumání emočního účinku filmů a z nich vyplývající katarze. Ale už fakt, že se jedná o skutečnou událost, z tohoto výběru dělá jen speciální případ a i relativně špatný film bude automaticky obsahovat velkou míru diváckého prožitku, protože emoční dopad dramatu je automaticky podpořen vědomím reálného základu zobrazovaných událostí a katarze je v zásadě dána tím, že už naštěstí tato válka dávno skončila a filmy z 2. světové války tedy tvoří pouhou výseč možného pohledu na filmovou katarzi.

Rozepisují se o tom takto zeširoka, protože je podle mne skutečně nutné dívat se na filmovou katarzi sice jako na možnost obsaženou v samotném dramatu, ale také z velké části závislou na samotném divákovi a jeho kulturní zkušenosti, vzdělání, inteligenci, etickém kodexu a emočním rozpoložení a její prožití je tedy dost složitým a komplexním psychologickým fenoménem. Není možné si zkrátka myslet, že je filmová katarze jaksi sama o sobě ukryta a přítomna ve filmu, což sice studentka nikde doslovně netvrdí, nicméně to často ze způsobu jejího uvažování implicitně

vyplývá. Myslím, že je zkrátka užitečné si toto rozlišení uvědomovat, což by studentce pomohlo aplikovat analytičtější a metodičtější přístup. Tato nedůslednost je vlastně obecný nedostatek celé bakalářské práce, ve které bych očekával jiný - více modelový - výběr příkladů, které ukážou, jakou sílu může mít drama, které se obejde bez reálného historického základu.

Dalším problematickým východiskem je splývání pojmu katarze s prožíváním emoce a že pouze síla emoce určuje intenzitu katarze. Tento předpoklad ignoruje fakt, že samotná katarze potřebuje i rozumové a intelektuální zaujetí. Síla prožitku je primárně závislá na dobře vybudované dramatické situaci a potom na rafinovanosti při zacházení s ní. Což si studentka ve svém závěru sice uvědomí, ale pro mne je to tak zjevný fakt, o kterém bych předpokládal, že si jej studentka třetího ročníku musí být dávno vědoma, že jsem se v průběhu čtení práce nad tím celou dobu pozastavoval. Jejím uvažování zkrátka při psaní chybí určitá strukturovaná přesnost, což je dáno také stylistickou neobratností. Vztah mezi dobře vybudovaným dramatem a intenzitou katarze navíc přesvědčivě ukazuje první analyzovaný film Lidice, který právě díky svým dramaturgickým problémům vyznívá ploše, a nebýt pocitu, že sledujeme reálné události, nezbylo by téměř nic.

Práce bohužel obsahuje více nepřesných, zjednodušujících a zbytečně zobecňujících tvrzení bez pečlivějšího promyšlení. Například studentka ve svém závěru tvrdí, že *“katarze nastává, pouze pokud divák fandí hlavní postavě a prožívá všechny její vzlety i pády”*. Katarze se totiž dostaví, i když bude hlavní postava záporným antihrdinou, protože zkrátka není závislá na kladných sympatiích, ale spíše na intenzitě našeho vztahu k ní, a to daleko víc souvisí s dobře vybudovaným charakterem a silou kontrastů obsažených v příběhu, což dokládá i příklad s filmem Ink. Prožívání katarze je zkrátka mnohvrstevnatým jevem a může mít mnohem rafinovanější podoby, to ostatně vyplývá již z mé prvotní výtky k výběru filmů s reálným historickým základem. Ještě jeden příklad: *“(Film) Protektor (hodnotím) jako nejúspěšnější, jelikož je schopen zaujmout a bez výkyvů dovést do zdárného konce většinu mainstreamového diváctva.”* Když pominu problematické tvrzení, že nejlepší jsou filmy, které zaujmou mainstreamového diváka, tak věta svojí syntaxí nedává smysl.

Jen pro úplnost dodávám, že analýzy všech tří vybraných filmů nemají příliš hluboký vhled a působí mechanicky a poslední část bakalářské práce - tedy přepisy rozhovorů - má neúměrné množství gramatických chyb a bylo by potřeba ji zkrátit a zeditovat, což je u rozhovorů běžná a nutná praxe.

Co se ale studentce nedá upřít, je upřímný zápal a chuť dozvídat se o své práci stále něco nového a inspirujícího.

Návrh klasifikace **D- uspokojivě**

V(e)Zlíně..... dne29.5.2017.....

.....
podpis oponenta práce